

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 3. sz.

A nagy politika és a vidék.

Feszült, ideges várakozással lesi a közvélemény azokat a tárgyalásokat melyeket az ugynevezett átmeneti kormány a válság megoldása érdekében indított. A gyári munkás, a sztrájkban álló arató, a békés polgár lázas izgalommal várja az ő ujságjait, hogy hirt szerezzen magának a politikai helyzet alakulásáról. Kezd nálunk is divattossá válni a politika. A mint a koalíció minden közgazdasági érdekünket alárendeli a politikának, úgy ez a mi becsületes magyar népünk is szivesebben politizál és szünetel, mint dolgozik.

Tárgyalnak ott fenn a nagy politikában és tárgyalnak az érett kalászkok mellett is, ellentét ott is, itt is, vajha sikerülne az ellentétek kiegyenlítése, az éveken át tartó politikai surlódást a hasznos munka válthatná fel állami életünkben; az Isten adta dus kalászt pedig csürbe gyűjtse a föld népének munkás keze.

A kibontakozás első feltétele a kölcsönös engedékenység; ellentéteket e nélkül kiegyenlíteni nem lehet s a mint látjuk, hogy a rengő kalászkok mellett elégedetlenkedő nagy munkás többség kivánságai teljesítésének kivihetlenségéről meggyőződve, engedett s ma már kérékbe köti a gabonát, úgy az ország érdekében a koalíciós többségnek is az engedékenység terére kellene már lépnie, hogy kezébe vehesse az ügyek vezetését s hasznos alkotásokkal és további nemzeti vívmányokkal adhassa bizonyosságát annak, hogy az ország javára kíván munkálkodni.

Nem a merev ellentállással, hanem a hasznos munkálkodással érheti el csak céljait a koalíció.

A szabadelvűpart kebeléből kikerült s majdnem 30 éven át a kormányzat élén állott veze-

tőférfiakat következetesen azzal gyanusítják, hogy nem hü tanácsadói a koronás királynak, eltitkolják a nemzet igaz óhaját s kerékkötői a nemzeti akarat érvényesülhetésének. E jelszóval s alkotmányunk elnyomásának súlyos vádjával sikerült a „koalíció“ név alatt egyesülteknek többségre s abba a helyzetbe jutni, hogy most már ő vezesse, ő intézze az ország sorsát. De midőn a kormányzat a végítélet folytán kezébe hullott, midőn elkövetkezett az az idő, hogy világosítsa fel az uralkodót a nemzet kivánságairól, akkor korlátot vont maga elé, melylyel önmaga zárta el az utját annak, hogy a kormányzat élére kerülhessen.

Ha egy elhanyagolt gazdaság gazdát cserél, vagy egy bukófélben levő vállalat élére új vezető kerül, az azt a gazdaságot, vagy vállalatot annak minden bajával, nyavalyájával veszi örökébe és csak akkor, midőn a baj kutforrásait kifürkészte, foghat új munkához, csak akkor, midőn megismerte azokat a sebeket, melyek gyógyításra szorulnak, kezdhet azok orvoslásához. A koalíció nem így gondolkodott, azt hirdette, hogy egy pusztító féreg, a liberális kormány rágódik a nemzet testén, hogy ez elsikkasztja és tönkreteszi alkotmányunkat, de mikor a nemzeti akarat ítelt s azt mondá neki: „hát gyógyítsd meg e sebet“, akkor jobbnak látta félre állani, kikötve, hogy csak akkor fog a kormányzásra vállalkozni, ha előbb azok az összes sebek, melyek kigyógyítására kapta mandátumát, előde által előbb behegesztetnek, vagy önmaguktól meggyógyulnak.

S mivel az előd erre nem vállalkozott, jött a közvetítő, de úgy látszik, ettől sem akarja az általa betegnek hirdetett országot átvenni, hogy kigyógyítsa, hanem várakozó pontra helyez-

kedve várja kuruckodva a gyógyulást.

A koalícióra nem ez a feladat vár, a nemzet ítélete nem ezt bizta rá. A nemzet joggal várhatja a koalíciótól, hogy vegye kezébe az ügyek vezetését s annak fonálán legyen hűséges tanácsadója a koronás királynak, világosítsa fel a nemzet szükségleteiről, vezesse ki az országot gyászos helyzetéből, mert ha nem teszi, méltatlannak bizonyul arra a bizalomra, melyet a nemzet belehelyezett. Ezeket pedig inkább lehet elérni hasznos munkával, mint passzív rezisztenciával.

A közigazgatási bizottság ülése.

A közigazgatási bizottság ma délután tartotta Bezeredy István főispán elnökelete alatt július havi rendes közgyűlést. Dulich Jenő a polgármesteri jelentést olvassa föl, melyet hangulag tudomásul vettek. Tudomásul vették az új kormány kinevezését is.

Dr. Fischer Jákó panaszát tárgyalta, melyben panaszt emelt egyes városi tisztviselők ellen, hogy ezek a lefolyt képviselőválasztások alkalmával korteskedtek. A panaszt, mint-hogy ennek elbírására nem a polgármester illetékes elutasították.

Ezután Vojnich Máté referált az árvaszék múlt havi ügymenetéről és az árvapénztár múlt havi állapotáról. Jelentéseit tudomásul vették.

Egészségügyi jelentés.

A múlt hóban kedvezőtlen volt a közegészségi állapot, amennyiben a halálozások száma a múlt hóban 20-szal multa felül a születések számát, amit a főorvos huszéves működése alatt először tapasztalt. Ennek oka különösen a múlt évi szüktermés eredményének betudható szegénység, a rossz táplálkozás és a szegénysorsu szülők nagy elfoglaltsága. A halálozás legnagyobb mértékben a 7 éven aluli gyermekeknél tapasztalható. Különösen a veleszületett gyengeség és a bélhurut pusztított. A felnőttek között különösen a tüdővész szedte áldozatait. Sürgetni kellene a tanyai orvosok állásainak szervezését. Ragályos megbetegedés alig fordult elő. Született

139 fiu, 114 nő, összesen 253 egyén, meghalt 140 férfi, 133 nő, összesen 273 egyén, így a halálozások száma husszal multa felül a születések számát.

Dembitz Lajos dr. főügyész mezőrendőri kihágási ügyekben benyújtott felebbezéseket, Bölits József dr. pedig ápolási költségekre vonatkozó ügyeket referált, ami után

az állategészségügyről

referál Eberhardt József állatorvos.

Jelentése szerint a fertőző állatbetegség a IV. állategészségügyi kerületben fordult elő. A veszélyesség mindig nagyobb mérveket ölt. Közfogyasztásra levágatott 4 bika, 44 ökör, 221 tehén, 15 növendékmarha, 388 borju, 2 bivaly, 507 juh, 1287 bárány és 277 sertés. A marharakodó állomásokon elszállított 346 szarvasmarha, 836 ló, 1153 sertés; külföldről érkezett 7 ló és 78 juh.

Az adóügy.

Ezután Popp György pénzügyigazgató olvassa föl jelentését, mely szerint az idén csak egyenes adóban 182,578 koronával folyt be kevesebb, mint tavaly, ami eléggé bizonyítja az ex-lex kiszámíthatatlanul súlyos eredményét. Az idén 387,195, a múlt évben 569,773 korona egyenes adó folyt be július elsejéig. Illetékekben a múlt évben júliusig 218,223 kor., az idén 83,658 kor. folyt csak be, az idén tehát 135,000 koronával folyt be kevesebb. Hadmentességi díjban az idén 654 kor., a múlt évben 1564 korona folyt be.

Egyéb jelentések.

Ezek után Graeff Nikáz tanfelügyelő olvasta föl jelentését. Jelenti azt is, hogy a tanítók szabadságolására vonatkozólag a polgármester szabályrendeletet dolgozott ki.

Sztankovics György államépítészeti főmérnök az utadó állapotáról olvassa föl jelentését és kéri, hogy a behajtás szorgalmaztassék.

Papp Sándor dr. a fogház állapotáról szóló jelentésének tudomásul vétele után az ülés véget ért.

A helyzet.

— Sajáttudósítónktól. —

Budapest, július 11.

Fejérváry Géza báró miniszterelnök tegnapi kijelentése után biztosra vehető, hogy most már jó ideig csönd lesz a politikában. A miniszterelnök nem fog békekísérleteket tenni őszig.

POLGARI TAKARÉKPENZTÁR M. SZ. SZABADKA.

HIRDETÉS! Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy intézetünk működését

ideiglenes helyiségében f. évi július hó 11-én megkezd.

Üzletrészek és részjegyek az intézet helyiségében, valamint az igazgatósági, felügyelő bizottsági és választmányi tagoknál levő aláírási ivenek bármikor jegyezhetők.

Az igazgatóság.

1. kór, Kőlcsey-utca 245. szám alatt levő

Föld eladás!

A halasi határban

Pirtó-pusztán

a pirtói vasuti állomáshoz félóra járás

46 hold

1600 □-öleivel

járás földnagyon kedvező feltételek mellett **eladó.**

Bővebb felvilágosítás kapható a tulajdonosnál:

Szekulesz Péter

fűszerkereskedő Halas.

Levélbeli megkeresésekre azonnali válasz kapható.

Tiszta és jó**csomagolópapir**lapunk nyomdájában **különként is kapható.****KIS HIRDETÉSEK.**

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér Legkisebb hirdetés 30 fillér

2500—3000 liter fehér és siller bor, jó minőségű, 16—18 kr. literje eladó. Cima kiadóhivatalban.**Vesz használt tankönyveket** regényeket és zeneműveket az Antikvárium könyvkereskedés Szabadkán szemben a gymnasiummal. A világhírű »Progress« cigaretta hüvely főraktára Nikotin men es egyptomi papir 100 hüvely egy doboz csak 9 kr., a legfinomabb egy doboz csak 11 kr. Levélpapir, írószér. Irodai felszerelések bámulatos olcók. Kölesön könyvtár havi díja 30 kr egyedül az Antikvárium könyvkereskedésében. Képes levelező lapok nagy választékban csak 1 kr drbjá az Antikváriumba.**Automobil** 12—14 lóerejű 5 üléses, nyári tetővel, 2 hengeres, 4 sebességgel, francia gyártmány, kitűnő minőségben 2000 forintért eladó. Kormos Gyula és társa bankházában, V., Dorottya-utca 5. sz.**Varró leányok** figyelmébe. Tanuló leányt keresek honvéd ruha elkészítéséhez. Aki már a varrásban jártassággal bír előnyben részesül. Cím Fazekas János férfiszabó VI. kör, Tompa-utca 5. sz.**Több fiatalember** szállást kap Nagy Ferencnél, Vörösmartí utca 9.**Lapelárusítók**

havi fizetéssel és

magas jutalékkal

felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

Egy üzlethelyiségdr. Szilassy Mór házában, Deák-utca 3. szám, **kiadó.**

50 hektoliter

siller bor

literenkint

13 krért eladó

Cim a kiadóhivatalban.

Vadkerten,

állomáshoz 15 percre,

74 holdas birtok,

benne 3 éves 16 holdas szőlőtelep,

kedvező árban eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Ideiglenes minőségben

azonnali alkalmazást

nyer két egyén, kik a

könyvvezetésben

teljesen jártasak

Cim a kiadóhivatalban.

Napi egy órai

munkával

sokan

kereshetnek havonta

12 forintot.

Bővebb felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal.

H á z

450 □ telekkel jutányosan

eladó.Bővebbet a háztulajdonosnál **Füzfás-u. 31.****Egy ház**

400 □ telekkel, jutányos árban eladó.

Bővebbet a háztulajdonosnál, **VII. Füzfás-u. 34.****Palicson**

a Leories villában

egy szoba butorral

azonnal kiadó.**Lakatos műhely átvétel!**

Van szerencsénk értesíteni a n. é. közönséget, hogy helyben Árpád-utca 158. sz. alatt évek óta fennálló jó hírű

néhai Fülöp Lajos-féle**épület és műlakatos műhelyt**

átvettük és azt ujonnan átalakítva épület, mű és géplakatos műhelylyé, tovább fogjuk vezetni.

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat, u. m. épület mű és géplakatos és különösen pincegazdászati gépmunkákat stb.

Elvállalunk továbbá épületek és kutak jó karbon tartását évi átalányban. — **Takarék tüzhelyek készítése.**

E téren szerzett sok évi tapasztalatunk előre is biztosítja a n. é. közönséget, hogy pontos, gyors és jó munka valamint jutányos árak által teljes megelégedés kiérdemeljük.

Tisztelettel

Bory Béla és Mamuzsich Kálmánmű- és géplakatosok
Árpád-utca 158. sz. Szabadkán.**Egy nagy pince**

az István-utcában, dr. Blum-féle házban, Horovitz gabona-kereskedővel szemben, —

azonnal kiadó.

Felvilágosítást nyújt a házmester.

Palicson**2 villa lakás**

a földmives iskola közelében levő fenyvesben

butorozvavagy **anélkül****azonnal kiadó.**

Felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk a nagyérdemű vevő közönséget ezton is értesíteni, miszerint

Szabadkán,
a vasut területén,

szabadalmazott 272. sz.

átfedő**cserepeinkből**

a nagyérdemű vevő-közönség kényelmére kellő mennyiségben állandóan készletben tartunk ezen raktárunk kezelésével

Blahó János

urat (lakik Szabadkán) biztuk meg.

Fő-fő törekvésünk o lairányul, hogy t. vevőinket pontos és gyors kiszolgálásban részesítsük s kérjük szives pártfogását.

Olosó árak!

Kitűnő tisztelettel

Bohn M. és Társai

gőztéglagyár, Nagykikinda.